

Περίληψη

Η Επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα

Στη Στερεά Ελλάδα οι συνθήκες για εξέγερση ήταν δύσκολες, γιατί:

- Η Στερεά Ελλάδα δεν ήταν πυκνοκατοικημένη, κυρίως στα δυτικά τμήματά της.
- Οι πρόκριτοι της περιοχής δεν είχαν μεγάλη πολιτική εμπειρία.
- Υπήρχε σημαντική παρουσία Οθωμανών στην Εύβοια και τη Λαμία, ενώ στην κοντινή Ήπειρο είχε εκστρατεύσει εναντίον του Αλή Πασά των Ιωαννίνων ο ικανότατος Χουρσίτ Πασάς.

Όμως οι επαναστάτες κινήθηκαν συντονισμένα, επειδή υπήρχαν στην περιοχή φημισμένοι κλέφτες και αρματολοί.

Η πρώτη σύσκεψη των οπλαρχηγών έγινε στη Λευκάδα, τον Ιανουάριο του 1821, όπου ορίστηκε η 25η Μαρτίου ως ημερομηνία εξέγερσης.

- **Ανατολική Στερεά:** Ο Πανουργιάς πολιορκήσε τα Σάλωνα (Άμφισσα) και στη συνέχεια απελευθερώθηκαν το Λιδωρίκι, η Λειβαδιά, η Αταλάντη και η Θήβα. Στη Χαλκίδα ο Υδραίος πλοίαρχος **Αντώνης Κριεζής** κανονιοβόλησε με επιτυχία του Τούρκους.
- **Δυτική Στερεά :** Οι Έλληνες κυρίευσαν το Βραχώρι (Αγρίνιο), το Αιτωλικό και το Μεσολόγγι. Εκεί φτάνει για βοήθεια και ο Φαναριώτης πολιτικός **Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος**.

Ο Χουρσίτ Πασάς έστειλε από τα Ιωάννινα όπου βρισκόταν, τους πασάδες **Κιοσέ Μεχμέτ** και **Ομέρ Βρυώνη** με πολυάριθμο οθωμανικό στρατό.

✓ Στις **23 Απριλίου 1821** έγινε η **μάχη της Αλαμάνας**. Μετά από σκληρή μάχη, οι ελληνικές δυνάμεις οπισθοχώρησαν προς το όρος Καλλίδρομο, όπου βρισκόταν το επιτελείο του **Αθανάσιου Διάκου**. Ο Διάκος ειδοποιήθηκε να εγκαταλείψει τη θέση του, αλλά συνέχισε να πολεμά. Τραυματίστηκε όμως και πιάστηκε αιχμάλωτος. Εκτιμώντας την ανδρεία του ο Ομέρ Βρυώνης, του πρότεινε να του χαρίσει τη ζωή με αντάλλαγμα να προσχωρήσει στον στρατό του. Ο Διάκος αρνήθηκε και θανατώθηκε με φρικτό τρόπο.

✓ Ο παλιός αρματολός της περιοχής **Οδυσσέας Ανδρούτσος** στις **8 Μαΐου του 1821** κλείστηκε στο χάνι της **Γραβιάς** με 118 άνδρες. Οι συνεχείς επιθέσεις των Τούρκων αποκρούονταν ηρωικά από τους πολεμιστές στο χάνι. Η μάχη σταμάτησε το βράδυ και οι Τούρκοι είχαν χάσει περισσότερους από 800 στρατιώτες ενώ οι Έλληνες μόνο 6. Λίγο πριν ξημερώσει, ο Ανδρούτσος και οι άνδρες του επιχείρησαν έξοδο και κατάφεραν να περάσουν ανάμεσα από τους Τούρκους, χωρίς να γίνουν αντιληπτοί.

Η μάχη στη Γραβιά:

- Ανέκοψε την πορεία του οθωμανικού στρατού προς την Πελοπόννησο.
- Τόνωσε το ηθικό των εξεγερμένων Ελλήνων.